

Deres ref: Nærings- og
Fiskeridepartementet

Vår ref:

Dato: 30.09.19

Høringsvar: Bekjempelsesplan for pankreassykdom (PD)

Saksnr. 19/3879

Vi viser til høring av bekjempelsesplan for pankreassykdom (PD), og vil med dette komme med våre innspill til planen.

Del 1

UV-behandling av sjøvann

Slik Norsk Industri tolker forslaget, så vil f.eks. settefiskanlegg med inntak av UV bli vurdert på lik måte som sjøanlegg, og vil dermed omfattes i bekjempelsessoner/observasjonssoner på samme vilkår. Dette vil kunne få store konsekvenser for aktører.

I forslaget påpekes usikkerhet rundt effekt av UV på SAV-virus. Samtidig bør en ikke kun angi «bruk av UV» som metode, ettersom effekt av UV er doseavhengig. I stedet for å bygge inn en usikkerhet i forskriften om UV generelt sett er godt nok (og samtidig en godkjent metode for desinfeksjon av inntaksvann til settefiskanlegg med spesifikke krav til dose), så burde Mattilsynet bestilt avklaring fra Veterinærinstituttet (VI) for å fastsette om UV har god nok effekt på desinfeksjon av SAV-virus og hvilken dose som evt. må oppnås for å gi ønsket effekt. Norsk Industri foreslår derfor at dette gjøres før en eventuell endring.

Del 2:

Vurdering av ventemerddsetting av PD-positiv fisk

I vedlegg 1 «Kriterier for vurdering av smitterisiko», pkt. 3 «Vurderinger knyttet til bruk av åpen slaktererd kontra krav om lukket slakting» angis hvilke kriterier som skal vurderes. Å benytte ct-verdier som et kriterium kan være utfordrende, og det er avgjørende at dette kun er en del av vurderingen som tas. Norsk Industri leser forslaget som at dette utelukkende gjelder ved søknad om en unntaksbestemmelse, men departementet bør vurdere å klargjøre og presisere at slike unntak kun kan gjøres i PD-sonen.

Norsk Industri er forøvrig av den holdning at næringen og myndighetene må ha som mål at all fisk skal transporteres og leveres lukket.

Del 3:

Prøvetaking

Departementet foreslår mindre endringer i systemet for prøvetaking, deriblant at det skal tas hjerteprøver fra ventrikkelen med spongiøst vev. Norsk Industri har ingen merknader til disse endringene.

Vi mener derimot det er uheldig at prøvetakingen kun setter regler for å «frifinne» en lokalitet for mistanke om PD i selve PD-sonen. Det er ikke klarlagte retningslinjer for hvordan man kan slå fast om en lokalitet som ligger i overvåkning- eller bekjempelsessonen er fri for PD.

Det er også slik at prøvetaking er påkrevd inntil anlegget er positivt, men i etterkant kan anlegget bli smittet av en annen sub-type. Norsk Industri mener dette forholdet bør avklares.

Vaksinering

Bekjempelsesplanen åpner for å pålegge aktører i overvåkingssonen om å vaksinere mot PD for å få bedre kontroll på smittesituasjonen. I en vurdering av tilgjengelige vaksiner per i dag legges det vekt på at disse per i dag ikke er gode nok for å kunne pålegge aktører å bruke disse, men at det er noe som kan vurderes om det kommer nye data som tilsier dette. Norsk Industri er positive til vaksinering om aktørene har en garanti for effekt av vaksinene, og at de kan stoppe videre smitte nordover. Vi deler derfor synet som Mattilsynet og VI har på spørsmålet.

Det pågår ulike forsøk i felt, og det er avgjørende at man ikke pålegger bruk av vaksiner før man har tilstrekkelig kunnskap om effekt og virkning.

Smittesikker transport

I forslaget omtales endringer som er foretatt i transportforskriften og endringer for dispensasjon når det gjelder kippkjøring. Forslaget sier derimot ikke noe om retningslinjene for kippkjøring mellom PD-fri sone og overvåknings/kontroll sonene. Norsk Industri forutsetter derimot at kravene som stilles mellom PD-sone og overvåkningssone også vil gjelde mellom PD-sone og PD-fri sone. Dette mener vi derimot bør presiseres.

Prosessbåter

Prosessbåter (slakte- og bløggebåter) er ikke omfattet av transportforskriften, men i høringen skrives følgende:

«Vi gjør oppmerksom på at bruk av prosessbåter som utelukkende benyttes til slakting/bløgging av fisk ikke er omfattet av transportforskriften og dermed heller ikke karantenekrav, se punkt 6.2 under. Likevel skal karantenetid vurderes som et risikoreducerende tiltak også for slike båter. (vår utheving). Risiko ved bruk av en prosessbåt som avliver all fisk før den forlater en lokalitet og enten overfører alt prosessvann til slakteri eller behandler prosessvannet før utslipp og ikke tar inn vann på annet sted enn ved lokaliteten der den henter fisk, kan sidestilles med bruk av

brønnbåt som går 100 prosent lukket og ikke tar inn vann i PD-sonen. Målet er at det ikke skal være PD utenfor PD-sonen. Noen ganger er det likevel det, som tilfellet har vært for kontrollområdet nord for PD-sonen. Da kan det tenkes tilfeller der smitterisikoen ved å transportere fisken til slakt i PD-sonen ikke er høyere enn å transportere den til et slakteri i kontrollområdet. I slike tilfeller kan også dispensasjon fra karantenekravet være aktuelt.»

Slik Norsk Industri tolker dette, så vil dette åpne for å sette krav om karantenetid for bruk av prosessbåt mellom f.eks. produksjonsområde 7 og 8. Norsk Industri anser risikoen for bløggebåt å være ytterligere redusert, sammenlignet med 100 % lukket brønnbåt som ikke tar inn vann. Dette er begrunnet i at brønn/sirkulasjonssystemer aldri er i kontakt med fisk på anlegget, ettersom lastesystemet er tydelig atskilt fra bløggesystem, tanker og system for lossing. Bruk av prosessbåt er pr i dag det alternativet for transport av slaktefisk som representerer laveste risiko av flere årsaker. Prosessbåter som har atskilt system for lasting av fisk og bløggesystem/blodvannstanker har ingen kontakt mellom brønn og fisk på neste lokalitet. Eventuell svikt i vaskeprosess av brønn/ lossesystemer vil heller ikke få konsekvenser for smitterisiko på neste lokalitet. Ved bruk av bløgge/prosessbåt er det ikke usikkerhet knyttet til om ventiler er åpne eller lukket - det er altså ikke risiko for avvik på dette området. Kontakt mellom smolt og slaktefisk vil også elimineres, i tillegg til at bløggebåt som konsept eliminerer bruk av ventemerder.

Dersom det skal investeres store midler i denne typen fartøy og dermed vesentlig forbedre smittekontroll ved transport av fisk, samt velferd, er næringen avhengig av forutsigbarhet. Norsk Industri er av den oppfatning av at Mattilsynet er positive til bruk av bløggebåt og de forbedringer dette bringer med seg, og det er derfor svært uheldig å åpne for at Mattilsynets avdelinger skal bruke lokal skjønn ved slike saker. Norsk Industri vil derfor at slike vurderinger bør bortfalle. Om formuleringen skal stå, må det framkomme klare og tydelige kriterier som både aktørene og Mattilsynets saksbehandlere kan forholde seg til på en forutsigbar måte.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri

Petter Arnesen (sign.)
Fagsjef